

Kvæg

Antibiotikaforbrug, kalvedødelighed og immunstatus hos danske kalve

På Kvæggkongressen i Herning blev der gennemført en lille spørgeundersøgelse blandt 20 mælkeproducenter. Halvdelen er bevidste om deres antibiotikaforbrug. Halvdelen giver råmælk mere end én gang og 40 % overvåger kalvenes optagelse af antistoffer.

Viden om

Antal sidebesøg: 10

På Kvæggkongres 2023 blev der foretaget en mindre uvidenskabelig undersøgelse af, hvordan danske mælkeproducenter forholder sig til antibiotikaforbrug, råmælk og antistofniveau hos kalvene.

Tabel 1.

	Ja	Nej
Ved du, hvordan jeres forbrug af antibiotika er ift. andre tilsvarende besætninger	50 %	50 %
Giver I mere end én gang råmælk	50 %	50 %

Får I taget blodprøver for måling af kalvenes optagelse af antistoffer

Ja	Nej
40 %	60 %

Undersøgelsen omfattede 20 mælkeproducenter.

Alle kvægbrugere skal være bevidste om deres antibiotikaforbrug

Antibiotikaforbruget for kalve og ungdyr viser et mindre fald på 16 pct. fra 2021 til 2022. Det er meget positivt set i lyset af en mangeårig periode med stigning i forbruget. Et lavere antibiotikaforbrug kan være et udtryk for en bedre sundhed blandt kalvene, men kan også skyldes en ændret tilgang til, hvordan der behandles og sygdom håndteres.

Det er ønskeligt, at færre kalve bliver syge - så er der nemlig også færre kalve, der får brug for behandling.

Der er dog også behov for, at vi hele tiden forholder os kritisk til, hvordan vi behandler.

Tag det gratis onlinekursus: Hygiejne i kalvestalden

Antibiotikaresistens er en reel trussel, og jo mere antibiotika vi bruger, jo større er risikoen for udvikling af og spredning af antibiotikaresistens. Antibiotika er fortsat et uundværligt værktøj i dyrlægens og landmandens værktøjskasse, der kan være med til at sikre hurtig og effektiv helbredelse i forbindelse med sygdom. Uden antibiotika vil vi meget hurtigt løbe ind i problemer med dyrevelfærden.

Se film om antibiotikaresistens

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=9fe31acf8c81672e454a478eb3e180e2&source=embed&photo%5fid=85385253&autoPlay=0>

Video: Beskyt din besætning og samfundet mod antibiotikaresistens.

Vi er nødt til hele tiden at arbejde på at forbedre den sygdomsforebyggende indsats i besætningerne. Smittebeskyttelse i form af bedre rengøring, hensigtsmæssig indretning og logistik er vigtige elementer, som skal suppleres med forbedrede råmælksrutiner og evt. vaccinationer.

I de fleste besætninger er der potentiale for reduktion af antibiotikaforbruget. Det bedste udgangspunkt for reduktion af forbruget er at kende forbruget i egen besætning og sammenligne det med forbruget i andre besætninger. Det er godt, at mange allerede er opmærksomme på, hvor de ligger, men alle bør vide det. I DMS kan du under "Produktionsnøgletal" finde jeres forbrug og benchmarke med andre.

Kontakt SEGES Kundeservice på tlf. 7015 5015, hvis du har problemer.

Kalvedødeligheden er ikke blevet bedre

Kalvedødeligheden ligger på omtrent samme niveau som for 20 år siden. Det er lidt trist sammenlignet med, hvor meget vi har rykket os på f.eks. ydelse, celletal og reproduktion.

Selvom vi i kvægbruget nok er blevet mere bevidste om, hvordan vi effektivt forebygger sygdom, så kniber det ofte med at få de vigtige rutiner implementeret i praksis.

Og selvom vi f.eks. synes, at vi er meget gode til at gøre rent, så skal der hele tiden tænkes nyt og forbedres yderligere. For hver gang besætningsstørrelsen øges bare en lille smule, så øges samtidig risikoen for sygdomme og spredning af disse. Og alt tyder på, at udviklingen i besætningsstørrelse fortsætter. Læs også artiklen [Sådan vasker og desinficerer du kalvestald og kalvehytter korrekt](#).

Overgangsmælk til kalve bør være obligatorisk

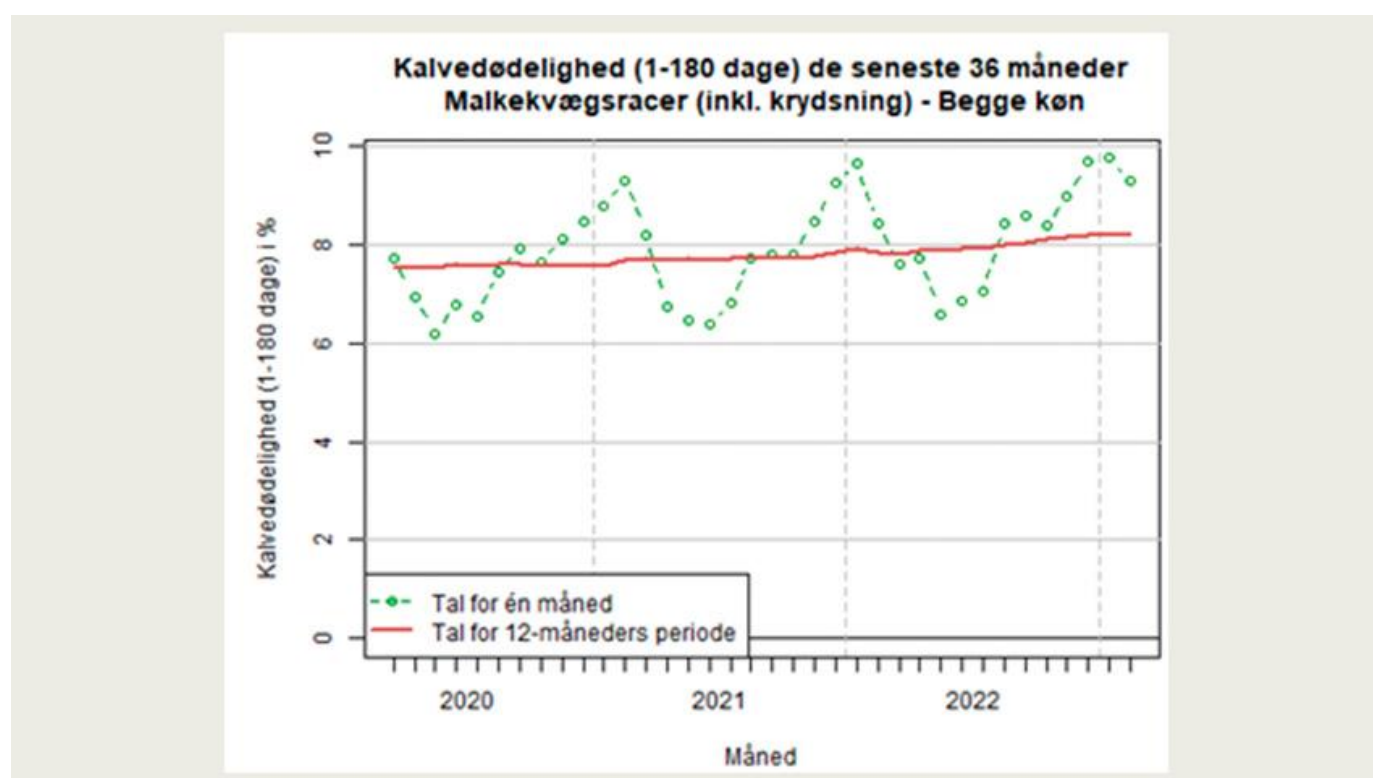
Vi ved, at et velfungerende råmælksprogram, der sikrer alle kalve godt med god råmælk hurtigt efter fødslen og også sikrer tildeling af råmælk eller 'overgangsmælk' i de følgende dage, er den bedste måde, vi kan forebygge de kritiske sygdomsproblemer på i kalvens første leveuger.

Det bliver endnu mere vigtigt, når besætningsstørrelsen øges. Tildeling af råmælk eller 'overgangsmælk' over flere dage er også en forudsætning for at opnå den bedst mulige virkning af mange vacciner. Læs også artiklen [Flere gange råmælk og overgangsmælk styrker kalven](#).

Det er kritisk i forhold til kalvedødeligheden, hvis måske op mod halvdelen af de danske malkekvægsbedrifter kun giver kalvene én gang råmælk, som den lille undersøgelse på kvægekongressen antyder.

Vi er nødt til at hjælpe hinanden med at finde gode praktiske løsninger, der kan sikre, at de yngste kalve får den mest værdifulde mælk, som de har så hårdt brug for. Læs også artiklen [Råmælksrutiner er nødvendig for at sikre kalvedødeligheden](#).

Tag det gratis onlinekursus: Råmælkstildeling og mælkefodring

Figur 1. Kalvedødeligheden har været let stigende over de sidste par år. Kilde: Tal om Kvæg, LandbrugsInfo.

Tabel 2.

	December 2004	December 2022
Kalvedødelighed 1-180 dage	8,2 %	8,2 %

Kalvedødeligheden ligger på samme niveau som for 20 år siden. Kilde: Tal om Kvæg, LandbrugsInfo

Se mere statistik om kalve: [Tal om kvæg – Statistik om dansk kvægbrug](#)

Overvåg immuniteten hos kalvene med blodprøver

Overvågning af immuniteten blandt kalvene er et nødvendigt tiltag for at sikre, at rømælksrutinerne fungerer. Måling af indholdet af antistoffer kan også være en god motivationsfaktor for kalvepasserne. Det bliver tydeligt at se, når der gøres et godt stykke arbejde. Og det bliver muligt at rette op på eventuelle fejl og mangler inden de resulterer i store sygdomsproblemer.

I vores lille spørgeundersøgelse på kvægg kongressen svarer kun 40 % af deltagerne, at de får tjekket kalvenes optagelse af IgG. Der er derfor behov for, at overvågningen sættes i system og implementeres som en naturlig del af den løbende sundhedsrådgivning i alle besætninger.

Læs også: [Revurdering af rømælksrutiner er nødvendig for at sænke kalvedødeligheden](#)

Emneord

Antibiotika

Kalvedødelighed

Management, kalvesundhed

Kvæg

Tema: Småkalve

Fodring, sundhed, stald og management er alle områder, der har betydning for den lille kalvs trivsel og tilvækst. Siden her samler den nyeste viden og gode råd fra SEGES om de små kalve på 0-3 måneder.

Vil du vide mere?

Henrik Læssøe Martin

Kvægfagdyrlæge

SEGES

hlm@seges.dk

+45 4024 2681

Støttet af

Mælkeafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk